

KLINIKINIŲ IR SVEIKATOS PSICHOLOGŲ KONFERENCIJA – 2020

2020 m. spalio 5, 7, 9, 13 ir 15 d.

Santraukos

2020 m. spalio 5 d. Psichologai COVID-19 pandemijos metu

Prof. Nida Žemaitienė, Laura Digrytė Šertvytienė. Pranešimas *Kokias karantino laikotarpio pamokas turėtume išmokti rūpindamiesi mūsų sveikatos sergėtojais.*

Pranešimo metu bus apžvelgiami pirmieji Lietuvos sveikatos mokslininkų grupės atliekamo tyrimo „Su COVID-19 pandemija susiję sveikatos priežiūros darbuotojų ir farmacijos specialistų darbo iššūkiai, psichologinė savijauta ir pagalbos poreikiai“ rezultatai. Tyrime, kurį finansuoja Lietuvos mokslo taryba, numatoma apklausti maždaug tūkstantį sveikatos priežiūros darbuotojų ir farmacijos specialistų. Šiems specialistams karantino laikotarpiu teko itin svarbus vaidmuo – rūpestis žmonių sveikata naujomis, precedento neturinčiomis padidintos rizikos ir krūvio sąlygomis. Pristatymo metu bus apžvelgti svarbiausi sveikatos priežiūros darbuotojų ir farmacijos specialistų savijautos rodikliai, darbo organizavimo iššūkiai karantino laikotarpiu bei aptarti pagalbos poreikiai. Tikimės, kad tyrimo įžvalgos ir įgyta patirtis sudarys galimybę pasidalinti įžvalgomis apie tai, kaip geriau pasiruošti panašaus pobūdžio iššūkiams ateityje.

Ieva Salialionė. *LPS klinikinės ir sveikatos psichologijos komiteto veikla: iki pandemijos ir per pandemiją.*

Ingrida Pilkinsonienė, Laura Digrytė-Šertvytienė Diskusija *LPS Klinikinės ir sveikatos psichologijos komiteto ir LPS narių bendradarbiavimas*

Diskusijos tikslas - su konferencijos dalyviais aptarti, kiek KSPK savo darbais atliepia LPS narių poreikius. Diskusijoje aptarti aktualius klausimus: ko, LPS narių manymu, trūksta, pasigendama komiteto veiklose? Kokių psichologai turi rekomendacijų ir pasiūlymų? Kaip LPS nariai galėtų prisidėti prie KSPK veiklos? Ar būtų prasminga kurti klinikinių ir sveikatos psichologų grupę ar medicinos psichologų grupę LPS? Kokie galėtų būti grupės tikslai? Ar būtų entuziastų vystyti tą veiklą?

Laura Šalčiūnaitė, dr. Aistė Pranckevičienė. Pranešimas *Psichologas „ant laido“.*

Lietuvoje paskelbus karantiną, skirtingų profesijų atstovų teikiamos paslaugos pradėjo keltis į skaitmeninę erdvę. Ši situacija neaplenkė ir medicinos psichologų – apribojus „gyvo“ kontakto galimybes, psichologinės paslaugos buvo pradėtos teikti nuotoliniu būdu. Siekiant apžvelgti karantino metu medicinos psichologų vykdyto nuotolinio darbo patirtis ir ypatumus, 2020 m. birželio mėn. buvo vykdoma Lietuvos psichologų sąjungos Klinikinės ir sveikatos psichologijos komiteto inicijuota anoniminė internetinė apklausa. Apklausoje dalyvavo 55 medicinos psichologai iš įvairių Lietuvos miestų, iš kurių karantino laikotarpiu 87,3 proc. paslaugas teikė nuotoliniu būdu.

Apklaustos rezultatai parodė, kad dauguma psichologų nuotolinio darbo patirtį vertino palankiai (80 proc.), daugiausiai išskirdami sutaupyto laiko sąnaudų ir patogesnio darbo planavimo, geresnio psichologinių paslaugų prieinamumo pacientams aspektus. Tačiau vykdytos nuotolinės psichologinės konsultacijos buvo lydimos ir įvairių iššūkių: techninių ryšio trikdžių, santykio su pacientu užmezgimo apribojimų, ribotų psichologinio įvertinimo ir psichodiagnostikos vykdymo galimybių bei kitų sunkumų. Kaip spręsti šias problemas? Kokios sąlygos Lietuvoje padėtų užtikrinti kokybišką medicinos psichologo paslaugų teikimą nuotoliniu būdu ir ar vertėtų jas tęsti, pasibaigus karantino laikotarpiui?

Pranešimo metu bus gilinamasi į Lietuvos medicinos psichologų nuotolinio darbo karantino laikotarpiu patirtis bei kviečiama atvirai diskutuoti kylančių iššūkių ir jų sprendimo galimybių temomis.

Rasa Kaušakytė, Andrius Petrovas, Živilė Žolynaitė. Pranešimas *Manodaktaras.lt – saugi darbo erdvė psichologams ir internetinės klientų registracijos.*

Trumpas manodaktaras.lt platformos pristatymas. Platformoje sudaromos galimybės psichologams: galimi darbo įrankiai, reklama, papildomas klientų srautas ir kt. Vaizdinė manodaktaras.lt platformoje esančios erdvės psichologams prezentacija.

Nerijus Ogintas, Ieva Vaitkevičiūtė. Pranešimas *AOC – emocijų sporto klubas tavo telefone*

Kas yra AOC programėlė ir kuo ji unikali, kodėl AOC yra įdomi platforma psichologams ir asmeninis psichologo pasidalijimas savo patirtimi konsultuojant žmones per AOC.

Aušra Griškonytė, Edita Žilienė, dr. Aistė Pranckevičienė. Diskusija *Psichologinės konsultacijos: gyvai ar internetu?*

Viruso pandemijos metu įvestas karantinas praplėtė psichologinio konsultavimo galimybes – daugelis psichologų su konsultuojamaisiais galėjo bendrauti internetu. Kaip į tai reagavo psichologai, dirbantys valstybinėse įstaigose, ir kokieatsiliepimai dirbančiųjų privačiai? Ką apie nuotolines konsultacijas kalba klientai? Ar nuotolinio konsultavimo būdas gali būti laikomas lygiaverčiu pokalbiams gyvai? Diskusijoje dalyviai bus kviečiami ieškoti atsakymų į kilusius klausimus, dalintis savo pastebėjimais ir atradimais, įvardinti spręstinas problemas. Pageidautinas dalyvių aktyvumas.

2020 m. spalio 7 d. Kalbos neuropsichologija: raida ir kalbos sutrikimų psichologinis įvertinimas

Dr. Thomas H. Bak.

Apie pranešėją	About the speaker
Thomas H. Bak yra lenkų kilmės kognityvinių neuromokslų atstovas, dirbantis Edinburgo Universiteto Psichologijos departamente, Klinikinių smegenų mokslų centre	Thomas H. Bak is a Polish-British cognitive neuroscientist, working in the Department of Psychology, the Centre for Clinical Brain Sciences

<p>ir Kognityvinio senėjimo ir kognityvinės epidemiologijos centre. Tiria dvikalbystės įtaką kognityviniam senėjimui, žinomiausias jo atradimas – tai, jog keliomis kalbomis kalbantys asmenys (tiek nuo vaikystės tiek jas išmokę vėliau), demencija suserga vėliau ir jiems ji progresuoja lėčiau. Lektoriaus specializacija apima sąveiką tarp motorinių ir pažintinių funkcijų (įskaitant ir atmintį bei kalbinius gebėjimus), tarpkultūrinius afazijos tyrimus ir ryšio tarp kalbos, pažintinių funkcijų ir kultūros įtakos neurodegeneracinių ligų simptomams tyrimus. Jis taip pat kuria skales, skirtas kognityvinių bei motorinių simptomų vertinimui bei jas adaptuoja skirtingoms kalboms ir kultūroms.</p> <p>Thomas Bak 2010-2016 m. buvo Pasaulinės neurologijos federacijos Afazijos, demencijos ir kognityvinių sutrikimų tyrimų grupės vadovas. Siekdamas apjungti mokslinius tyrimus ir klinikinę praktiką 1996 m. Kembridže įkūrė judėjimo ir kognityvinių sutrikimų kliniką.</p>	<p>and the Centre for Cognitive Aging and Cognitive Epidemiology at the University of Edinburgh.</p> <p>He is best known for his work on the impact of bilingualism on cognitive ageing, in particular the finding that in people who speak two languages (whether from childhood or acquired later in life), dementia is delayed. His area of specialisation is interaction between motor and cognitive functions (including language and memory), cross-linguistic studies of aphasia, and the relationship between language, cognition and culture in neurodegenerative brain diseases. He also works on the design and adaptation of cognitive and motor assessments to different languages and cultures.</p> <p>Thomas Bak was the president of the World Federation of Neurology Research Group on Aphasia, Dementia and Cognitive Disorders (2010–2016). Aiming to bridge the gap between research and clinical practice in 1996 he established a clinic for the disorders of movement and cognition in Cambridge.</p>
<p>Dr. Thomas H. Bak. Plenarinis pranešimas <i>Kalbos raida – ką apie tai sako mokslas?</i></p> <p>Daugelį amžių skirtingos kultūros svarstė apie tai, ar žmonėms mokytis ir kalbėti keliomis kalbomis yra tai ar normalu, sveika ar naudinga, ir į šį klausimą atsakydavo labai skirtingai. Daugumoje pasaulio šalių manoma, jog mokytis naujų kalbų viso gyvenimo eigoje yra normalu. Pavyzdžiui, Europoje kalbų mokymasis nuo seno laikomas edukacijos pagrindu. Tačiau praėjusiame amžiuje įvyko pokytis – vienos kalbos mokėjimą imta laikyti psichikos ir visuomenės norma, o daugiakalbystę – socialinių nesutarimų ir kognityvinio sąmyšio priežastimi. Per pastaruosius keliasdešimt metų šis požiūris ir vėl pasikeitė, mokslinių tyrimų rezultatams</p>	<p>Dr. Thomas H. Bak. Keynote presentation <i>Language development - what are the facts?</i></p> <p>The question whether it is normal, healthy and beneficial for human beings to learn and speak different languages has been answered very differently across centuries and continents. In many parts of the world, learning different languages across the whole lifespan has been always considered as the norm. In Europe, learning languages was seen for a long time as the foundation of education. Then, over the last century, monolingualism started to be interpreted as the normal state of human mind and society and multilingualism as a source of social discord and cognitive confusion. In the last</p>

<p>rodant, jog kalbų mokymasis ir naudojimas atneša naudą tiek vaikams, tiek suaugusiems, nors kai kuriuose sluoksniuose kalbų mokymosi nauda vis dar kritikuojama. Savo prezentacijoje Dr Thomas Bak pristatys šį „dvikalbystės ginčą“ remdamasis evoliucijos istorija ir naujausiais neuromokslų tyrimais.</p>	<p>decades, the views changed again, with positive effects of language learning and use being demonstrated from childhood to the advanced age. These findings, in turn, have been criticised by some as biased. In his talk Dr Thomas Bak will present the current “bilingualism debate” in the light of human evolutionary history as well as modern neuroscience.</p>
<p>Dr. Thomas H. Bak. Dirbtuvės neuro, klinikiams, medicinos ir sveikatos psychologams <i>Kalbos funkcijų vertinimas</i></p> <p>Prezentacijoje Dr. Thomas Bak pasidalins savo klinicine kalbos sutrikimų vertinimo patirtimi. Dirbtuvės skirtos neuro, klinikiams, medicinos, sveikatos psychologams ir kitiems specialistams, dirbantiems su kalbos sutrikimų diagnostika ir reabilitacija.</p>	<p>Dr. Thomas H. Bak. Workshop for neuro, clinical, medical and health psychologists <i>Language assessment</i></p> <p>In his presentation Dr. Thomas Bak will share his clinical experience assessing various language disorders. The workshop is aimed at neuropsychologists, clinical, medical or health psychologists, and other specialists who work with assessment and rehabilitation of language disorders.</p>

2020 m. spalio 9 d. Konfrontacija dirbant su grupe

Aušra Griškonytė. Diskusija *Darbas grupėje: kodėl ir kaip psichologas/ė konfrontuoja*

Grupės vedėjui/ai neretai iškyla būtinybė stabdyti neproduktyvų, žalingą grupės dalyvių elgesį. Tam taikomas konfrontacijos metodas. Kokiais tikslais konfrontacijos metodą grupės veikloje naudoja grupės vedėjas/a? Kaip dažnai ir tinkamai konfrontuoti? Kas yra empatiškas konfrontavimas? Kokių įgūdžių iš profesionalo reikalauja konfrontavimas?

Diskusijos metu bus sudaryta proga 5 dalyviams pateikti savo atvejus ir juos kartu su diskusijos vedėja išanalizuoti, surasti aklavietėms sprendimus. Tuo tikslu norintys būti aktyviais dalyviais turi pasiruošti: trumpai pristatyti grupę, jos tikslus, problemišką dalyvių elgesį, kaip į jį psichologo/ės buvo reaguota.

Visi kiti diskusijos dalyviai bus pasyvūs jos stebėtojai.

2020 m. spalio 13 d. Poros terapija

Prof. Sarah Corrie

Visiting Professor at Middlesex University, Clinical Psychologist, Coaching Psychologist, Accredited CBT Therapist, Supervisor & Trainer, Author.

Prof. Sarah Corrie. Pranešimas *Expanding the Focus of CBT from the Individual to the Couple: The Application of Cognitive Behavioural Couple Therapy to the Treatment of Physical and Mental Illness (Kognityvinės elgesio terapijos (KET) taikymas nuo individo iki poros: Porų KET gydant fizines ir psichines ligas)*

Much of CBT's reputation as an effective intervention relates to work that is conducted with individual patients. However, there can be significant benefits associated with broadening the focus of intervention from the individual to the couple – where one partner is living with a physical health condition, a mental health problem or both. Many of those living with physical and/or mental health conditions are in committed relationships, and also have distressed relationships. Additionally, partners are often eager to assist the recovery process but do not know how to be of assistance. Cognitive Behavioural Couples Therapy (CBCT) is an efficacious intervention that can support clinicians in working with clients with both physical and mental health problems. This keynote describes some of the frequently used interventions in CBCT and examines how it is possible to retain fidelity to the principles and methods that characterise effective CBT while expanding the focus from the individual to the couple. The keynote also considers some of the issues that CBT therapists can encounter when making the transition from working with individuals to couples, and identifies implications for how we train and support our CBT workforce.

Prof. Sarah Corrie. Seminaras *How to Work with Couples when One Partner has a Chronic Health Condition: A Cognitive-Behavioural Approach (Kaip dirbti su poromis, kai vienas iš partnerių serga lėtine liga (Kognityvinės elgesio psichoterapijos požiūris)*

2020 m. spalio 15 d. Nevaisingumas Lietuvoje

Aušra Norė, dr. Giedrė Širvinskienė. Pranešimas *Nevaisingumas kaip trauma moteriai ir šeimai.*

Ieva Masliukaitė. Pranešimas *Pagalbinio apvaisinimo apžvalga.*

Raminta Baušytė. Pranešimas *Praktiniai nevaisingumo tyrimo ir gydymo aspektai Lietuvoje.*

Evelina Sabaitytė. Pranešimas *Psichologinio konsultavimo kryptys gydant nevaisingumą.*

Aušra Norė, dr. Giedrė Širvinskienė, Ieva Masliukaitė, Raminta Baušytė, Evelina Sabaitytė, Romėna Kačinionė. Diskusija *Nevaisingumas Lietuvoje: iššūkiai ir galimybės.*